

STRATEGIPLAN 2025

BLÅBJERG

UDVIKLINGSRÅD

Vi
i NATUREN

Naturen er vores styrke og kilde til store oplevelser. Gå selv på opdagelse i naturen, pas på den og del den med andre. Sammen fortæller vi verden om vores natur - #viinaturen
www.viinaturen.dk

Forord og velkomst

Blåbjerg området dækker 244 kvadratkilometer og strækker sig fra Henne Strand i syd og Nymindegab i nord, og fra kysten og ind til Kvong. Området er præget af et meget varieret landskab fra kysten og ind i mod den jyske højderyg. Her bor vi godt 6.000 mennesker, der lever i pagt med naturen og hinanden.

Naturen og fællesskabet har altid gået hånd i hånd på vores kanter. I de tidligere tider var det især fiskeriet, der udgjorde levebrødet for folkene i klitterne, mens agerbruget har brødfødt baglandet, men områdets beboere har altid sikret hinanden gennem bydelaug - det at bytte varer således at fiskerne fik brød og landmændene fisk.

Disse traditioner bærer vi stolt videre ind i nutiden og fremtiden. Det gør vi dels ved stærke lokalsamfund, et rigt foreningsliv og et varieret erhvervsliv. Andelsbevægelsen og det at hjælpe hinanden og sig selv har ikke været forgæves.

Det er denne tradition, denne måde at løfte i flok på og kære for andre end ens nærmeste, som denne strategiplan for Blåbjerg området bygger på.

Du kan på de følgende sider læse om visionen, vores vigtigste indsatsområder og de projekter og samarbejder, der skal løfte os ind i fremtiden. Der er anført kontaktpersoner for alle tiltag, og hvis du ønsker at deltage i fællesskabet eller bare er nysgerrig, så er du altid velkommen til at kontakte en af os eller tovholderne.

Med ønsket om god læselyst.

Blåbjerg Udviklingsråd ved
Bjarne Buhl, Hans Dam, Peter Petersen, Agnethe Nielsen, Eigil Lauritsen, Herman Kristiansen,
Hans Lund og Claus Larsen

Indholdsfortegnelse

Vision 2025	4
Indsatsområder og delvisioner	5
Levende og attraktive byer med tilhørende opland.....	6
Det skal vi leve af	16
Læringsmiljø i pagt med naturen og kulturen	22
Landsbysamarbejder	26
Levende og attraktive byer med tilhørende opland.....	6
Samarbejde om landsbyforskønnelse.....	8
Attraktive boliger til alle	10
Sikre cykelstier og panoramaruter.....	12
Synlighed af livet på tværs.....	14
Det skal vi leve af	16
Blåbjerg erhvervsklynge.....	18
Nytænkning af transport.....	20
Læringsmiljø i pagt med naturen og kulturen	22
Samarbejde om natur og kulturmiljøer som læringsmiljøer	24
Landsbysamarbejder	26
Landsbysamarbejde mellem Kvong, Lunde og Lydum	28
Udbredelse af landsbysamarbejder	30

Vision 2025

Visionen er et fremtidsscenario, der beskriver hvad vi gerne vil udvikle Blåbjerg området til. Det betyder, at vi endnu ikke er i mål, men at vi har en ledestjerne og rettesnor for det vi arbejder efter.

Visionen

Blåbjerg er et område, der hviler i sig selv, hvor der er sammenhold, arbejdspladser, bosætning og plads til udvikling for alle

Det betyder,

- at Blåbjerg er kendt som et velfungerende turist-, erhvervs- og landbrugsområde, der skaber arbejdspladser og bedre vilkår for de lokale indbyggere i samspil med naturen.
- at Blåbjerg tilbyder et bredt spektrum af kulturliv og fritidsliv, og er et godt sted at være -lige fra børnefamilier til mennesker i den 3. alder.
- at der er financeringsmulighed for køb og udvidelse af virksomheder, og nyopførelse og ombygning af boliger.
- at vi har en velfungerende infrastruktur med hurtig adgang til Esbjerg, Skjern, Hvide Sande og motorvejen, samt en fleksibel kollektiv trafik med Vestbanen som rygrad.
- at flere landsbyer og landområder er gået sammen om at sikre offentlige og private services. De står også sammen om et bredt fritids- og kulturliv.

Indsatsområder og delvisionerne

Visionen brydes ned i fire indsatsområder, der er målrettede visioner for et mere afgrænset område – også kaldet delvisioner. Da det er delvisioner, som vi gerne vil virkeliggøre, er det vigtigt at vi iværksætter en række projekter. Nedenfor beskrives indsatsområderne, og du kan læse om de tilhørende projekter på de efterfølgende sider.

INDSATSOMRÅDE

Levende og attraktive byer med tilhørende opland

De enkelte byer løfter bedst de nære aktiviteter, og de er i ofte beskrevet i byernes udviklingsplaner. Det tværgående indsatsområde består i, at fastlægge hvad der er kvalitet for nuværende og kommende indbyggere, herunder hvilke offentlige og private services et lokalsamfund kan bære alene eller i et samarbejde med andre. Naturen og forskelligheden i byernes historiske tilblivelse, størrelse, demografi mm. skaber et godt grundlag for erfaringsudveksling og kreative input på tværs og for det enkelte lokalsamfund.

Delvisionen for 'Levende og attraktive byer' er, at Blåbjerg området i pagt med naturen består af en bred palette af forskellige byer og landområder, der giver en mangfoldighed af muligheder for forskellige interesser og livsformer. Det betyder

- at byerne og oplandet fremstår attraktive for målgrupper i forskellige aldre og med særlige interesser
- at der er opbygget målrettede og generelle fællesskaber, der samler livet i omkring byerne eller natur-, kultur- og idrætsoplevelser
- at byens og oplandets tema afspejler sig i muligheder og faciliteter, der understøtter de ønskede livsformer
- at der sikres mulighed for attraktiv finansiering af egne boliger og muligheder for lejeboliger
- at livet i de attraktive byer og opland kommunikeres indadtil og udadtil

Samarbejde om landsbyforskønnelse

Hovedide:

At gøre de enkelte lokalsamfund mere attraktive for nuværende og potentielle borgere. Dette skal ske både gennem forskønnelse - vedligeholdelse af eksisterende boliger samt nedrivning af faldefærdige boliger.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Etablere en fælles arbejdsgruppe, der har til opgave at inspirere til forskønnelse og stå til rådighed med hjælp omkring formalia – evt. ved nedrivning.
- Lave en kortlægning af nedrivningsmodne boliger og bygninger
- Lave en overordnet plan for forskønnelse, byggende på de enkelte områders ønsker og gensidig inspiration.
- Sørge for at det er et fælles projekt, at byerne bliver forskønnet og vedligeholdt bl.a. ved at byens borgere i fællesskab hjælper de borgere, der ikke selv har mulighed for at vedligeholde deres bolig.

Attraktive boligformer til alle

Hovedide:

Med det mål at fastholde nuværende borgere og tiltrække nye, skal Blåbjerg området kunne tilbyde fleksible boligformer til borgere i forskellige livsfaser og med forskellige interesser og ønsker.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Have nedsat en arbejdsgruppe, der i samarbejde med byerne og opland kortlægger mulighederne for forskellige boformer – eje og leje. Derudover kortlægges mulighederne for ferieboliger i de mindre byer og for finansiering af beboelse i Blåbjerg området.
- Med udgangspunkt i kortlægningen identificeres behovene for de enkelte boligtyper og handlemuligheder for at skabe de mest attraktive finansieringsmuligheder, hvor værdien af ejendommene i størst mulig omfang opretholdes
- Dette skal resultere i et grundlag for synliggørelse af de attraktive boformer, etablering af samarbejder med særlige finansielle aktører eller en samfinansiering ud fra andelstanken

Sikre cykelstier og panoramaruter

Hovedide:

At øge trafikikkerheden i Blåbjergområdet ved at etablere cykelstier, som holder cyklisterne væk fra trafikerede vejstrækninger, samtidig med at det sammentænkes med naturskønne cykelstrækninger.

Projektets elementer

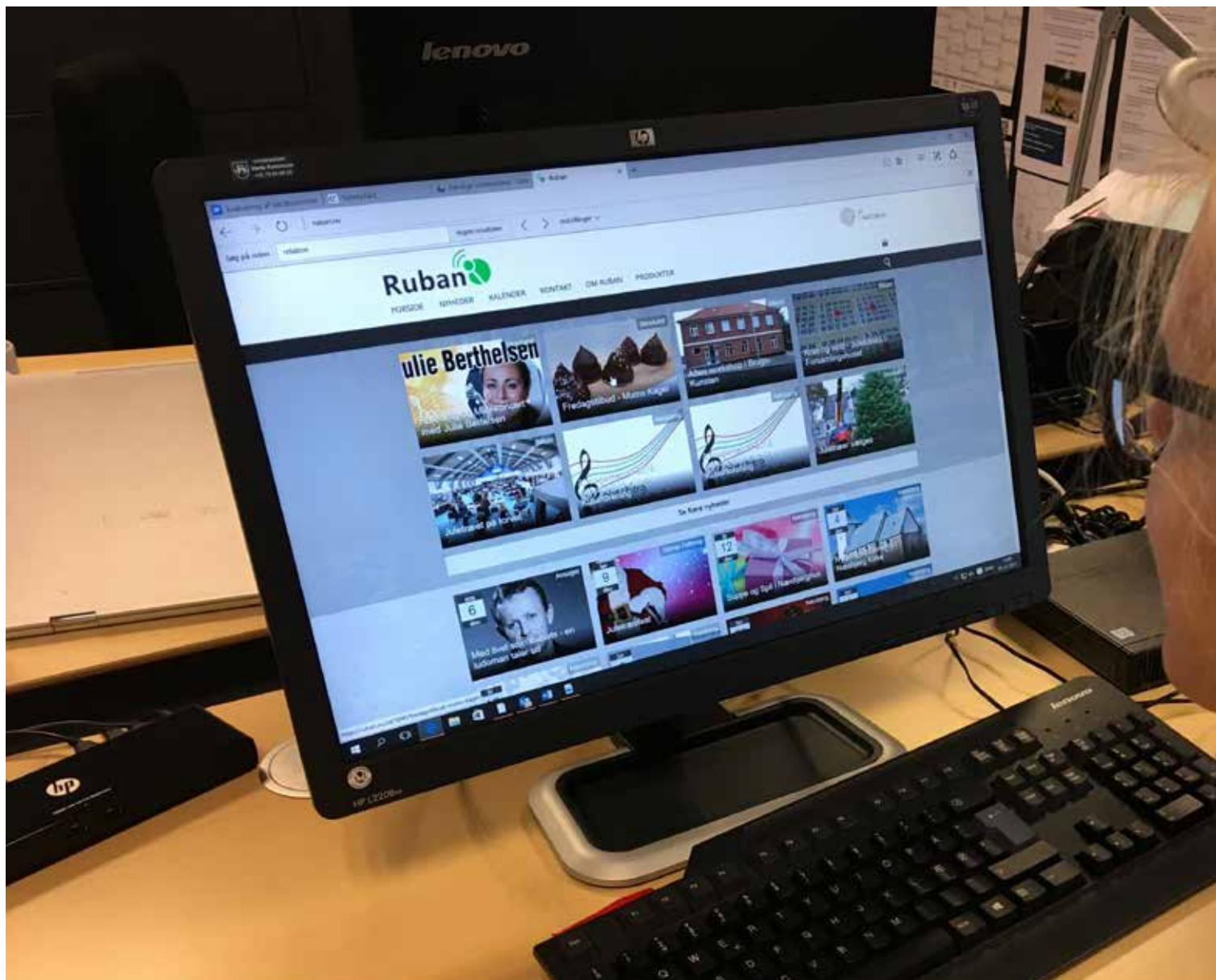
Derfor skal vi:

- Etablere en arbejdsgruppe som tovholder for projektet, der sikrer at de enkelte lokalsamfunds ønsker og tværgående interesser varetages.
- Udarbejde en samlet plan for hvilke områder der trafikmæssigt kan forbedres, samtidig med at det kobles til naturskønne strækninger, herunder vandrestier
- I samarbejde med Varde Kommune prioritere og værdisætte de enkelte strækninger. Det vil være Varde Kommune der indhenter diverse tilladelser for realisering af den samlede plan.

Der er lavet en trafikplan, der kan danne grundlag for det videre arbejde.

Synlighed af livet på tværs

Hovedide:

At alle borgere har adgang til nyheder omkring aktiviteter og events i hele Blåbjergområdet. Herigennem skabes mulighed større opbakning og deltagelse i og på tværs af fællesskaber.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Oprette en info-gruppe under Blåbjergudviklingsråd.
- Arbejde for at indføre fælles hjemmeside ved brug af Ruban, for derved at fremme kendskab til hvad der foregår i nærområdet.
- Oprette hjemmesider og finde webmastere til de områder, som mangler dette.
- Vurdere potentialet i digitale infostandere ved indfaldsveje, herunder økonomi og finansiering.

INDSATSOMRÅDE

Det skal vi leve af

Det er afgørende for ethvert lokalsamfund, at der er arbejdspladser, der hvor man lever og bor eller i en overkommelig pendlingsafstand. Områdets attraktivitet kan betyde, at man vælger at bosætte sig i Blåbjerg området, selvom man allerede på flyttetidspunktet ved, at man skal pendle, men udgangspunktet er, at jo flere attraktive arbejdspladser der er tæt på, jo større er sandsynligheden også for at folk flytter til og bliver boende. Derfor er det utroligt vigtigt, at der er arbejdspladser tæt på.

Delvisionen for 'Det skal vi leve af' er, at Blåbjerg området er kendetegnet ved andelstanken, hvor virksomheder samarbejder for at sikre konkurrenceevnen, væksten og fastholdelse af lokale arbejdspladser.

Det betyder

- at der skabes rum for nye utraditionelle samarbejder på tværs af brancher med henblik på at udvikle virksomheder, få ideer op af skufferne og give plads til iværksættere
- at der tilføres viden til de lokale virksomheder, således virksomhederne er på forkant med udviklingen
- at de lokale virksomheder får lettere adgang til kvalificeret arbejdskraft (også i forhold til nytilkommende) og til finansiering af både opstart og udvikling
- at der er en velfungerende infrastruktur for herboende (pendlere) og virksomheder

Blåbjerg erhvervsklynge

Hovedide:

Ved at gentænke andelstanken og samarbejde bredt skabes der mulighed for flere arbejdspladser, der igen giver grundlag for nye borgere.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Nedsætte en arbejdsgruppe, der etablerer et erhvervsnetværk i Blåbjergområdet, der skaber rum for utraditionelle samarbejder på tværs af virksomheder
- Arbejde tæt sammen med ProVarde og andre, om at der tilføres viden til de lokale virksomheder - små som store
- Indtænke anvendelsen af eksisterende bygninger til nye virksomheder, nybyggeri til virksomheder og identificere lokale investorer.
- Samarbejde om at sikre den kvalificerede arbejdskraft

Nytænkning af transport

Hovedide:

At skabe en fleksibel og bæredygtig kollektiv trafik i hele Blåbjergområdet på tværs af alle aldre, samt integrere mulighederne for samkørsel.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Nedsætte en arbejdsgruppe for nytænkning af et fleksibelt og grøn transportsystem
- Indsamle viden om nye transportformer og systemer, herunder lade os inspirere af andre.
- Udarbejde en samlet plan for et nyt transportsystem, herunder en økonomisk ramme for projektets realisering.
- Søge finansiering og tilladelser.

INDSATSOMRÅDE

Læringsmiljøer i pagt med naturen og kulturen

Blåbjergområdet er velsignet med en mangfoldighed af natur. Stranden, klitterne og de store indsøer i den vestlige del, samt plantager, ådale og landbrugsområder i stort set hele området. Livet og arbejdslivet i Blåbjerg området er altid sket i et tæt samspil med naturen – der er sin helt egen. Det har haft betydning for byernes placering, indretning, men også de forskellige kulturmiljøer, som vandmøller, havne mm.

Delvisionen for 'Læringsmiljøer i pagt med naturen' er, at Blåbjerg området er kendt som stedet, hvor børn i alle aldre deltager i aktiviteter i samspil med naturen, der skaber dannelse, læring og fællesskaber.

Det betyder

- at de bedste positioner for landskabets udvikling gennem årtusinder kortlægges
- at de særlige naturoplevelser, herunder kendskab til flora og fauna beskrives
- at kulturmiljøer kortlægges – som har betydning for den almene viden om området, men som også kan bruges direkte i forhold til stimulering og undervisning af det enkelte barn eller børnene i fællesskab

Samarbejde om natur og kulturmiljøer som læringsmiljøer

Hovedide:

Den åbne skole betyder, at naturen og lokale kulturmiljøer kan inddrages i undervisningen. Der er i Blåbjergområdet potentielt flere steder, der kan inddrages i at skabe ny læring for skoleeleverne, samtidig med at det skaber et indtjeningspotentiale for det enkelte kulturmiljø.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Etablere en arbejdsgruppe, der foretager en screening af mulige natur- og kulturlæringsmiljøer i Blåbjergområdet – som eks. Lydum mølle. Dette kunne fx være Kodrivervejen langs Lydum å, gravhøje i Tarp og Filsø.
- Afholde fælles møder med Varde Kommunes folkeskoler, friskoler og efterskoler for at få en pejling på interessante steder og definere hvilke krav der stilles til et læringsmiljø.
- Udarbejde plan over hvilke natur- og kulturmiljøer det er muligt at arbejde videre med – disse forankres lokalt.

INDSATSOMRÅDE

Landsbysamarbejder

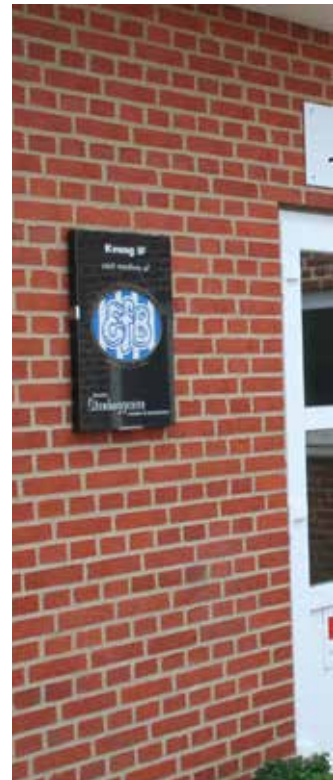
Den demografiske udvikling og urbaniseringen betyder, at de unge og de voksne par flytter fra de helt små byer til de større. For de unge er det som oftest i forbindelse med, at de skal uddanne sig i de store byer udenfor Blåbjerg området og Varde Kommune. De voksne flytter enten til byer med flere offentlige og private services – f.eks. i forbindelse med salg af landbrugsejendom eller i forbindelse med at de forbereder sig til den tredje alder. Det betyder, at grundlaget for dagtilbud, skoler og indkøbsmuligheder forsvinder for de helt små byer. Dette er årsagen til, at man flere steder begynder at tale om landsbysamarbejder – hvor flere landsbyer går sammen om at understøtte hinandens services.

Delvisionen 'Landsbysamarbejder' er, at lokalsamfundene med tilhørende opland er gået sammen, med det mål, at sikre dagtilbud, skole, indkøbsmuligheder, fritidsaktiviteter mm. indenfor en overkommelig og naturlig afstand.

Det betyder,

- at der screenes for potentielle landsbysamarbejder på tværs af lokalsamfundene i Blåbjergområdet
- at der etableres landsbysamarbejder de steder, hvor lokalbefolkningen i fællesskab finder et eller flere emner, de kan samarbejde om, med respekt for at aktiviteten eller faciliteten ikke kan ligge i alle landsbyer
- at der eksperimenteres med forskellige typer af organisering og tiltag i de enkelte landsbysamarbejder

Landsbysamarbejde mellem Kvong, Lunde og Lydum

Hovedide:

At de tre byer gennem et landsbysamarbejde står stærkere, end de gør som selvstændige byer.

Det er målet, at de tre byer anses for eet samlet område i forhold til offentlige og private services, som skole, dagtilbud, indkøb mm., men også for kultur- og fritidslivet.

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Etablere en styregruppe bestående af 2-3 repræsentanter fra hvert sogn
- Sammen med borgerne for de tre byer udarbejde en fælles strategiplan, der omfatter de ønskede indsatser.
- Med den færdige plan styrer og prioriterer styregruppen de aftalte indsatser/projekter.

Udbredelse af landsbysamarbejder

Hovedide:

Udbrede landsbysamarbejder baseret på de erfaringer, der gøres i Kvong, Lunde og Lydum

Projektets elementer

Derfor skal vi:

- Sørge for at alle lokalsamfund i Blåbjerg-området indkaldes til et fælles møde, hvor repræsentanter fra Landsbysamarbejdet Kvong, Lunde og Lydum fortæller om deres erfaringer. Formålet er, at give de øvrige lokalsamfund det bedste beslutningsgrundlag for eventuelle samarbejder.
- Ud fra lokalsamfundenes ønsker iværksættes der eventuelt flere landsbysamarbejder

VARDE KOMMUNE